

demarcation with 7 gates

Horváth Olivér

Téma kialakulása, koncepció

A demarcation with 7 gates című installációm koncepcióját az emberi szabály- és morálrendszer értelmének megkérdőjelezése és az ezzel kapcsolatos szubjektív véleményem alapozta meg. A tihanyi művésztelep és annak atmoszférája katalizátorként működött a téma felvetődésében és a diskurzusban, ami által az ötlet megszületett. Minden Tihanyba tett látogatásomkor az az érzés fogott el, hogy itt mintha kikerültem volna a városi rohanó, stresszes, lépten-nyomon beszabályozott mókuserékből, és valami teljesen más működés vetette fel bennem a fejét. Ennek a két rendszernek a disszonanciája zavart keltett bennem, megkérdőjeleztem, hogy vajon önmagunk tudunk-e lenni egy ilyen környezetben, ami ekkora visszatartó hatással van ránk. Melyik volna alkalmasabb a kettő közül? Hiszen nyilván nem vethetünk el minden szabályt és törvényt, ami azért született, hogy minket megvédjen, vagy éppen az életünket tegye könnyebbé. Azonban ezek az aspektusok sem voltak szerintem képesek arra, hogy egy olyan konszenzuson alapuló szisztéma jöjjön létre, ami kedvező volna az identitásunk kibontakoztatására. Mindegyikünk arra törekszik, hogy egy olyan mikro-közösséget hozzon létre, ahol a morális értékrend lehetővé teszi az önazonosság és önkifejezés szabályokon belüli maximalizálását. Alkalmakat keresünk az ebből a társadalmi normarendszerből való kiszakadásra, próbálunk együtt élni a diszkomforttal, és magyarázatokat keresünk ennek a legitimációjára. Ebben a témában fontos szimbólumnak éreztem a kaput, ami mint egy átjárást biztosító eszköz, utat nyit a “két világ” között. Azonban ha nincs fal, ami fizikálisan is elválassza ezt a két pólust, nem csak illúzió-e az átjárhatóság vagy a különbség? Mind egyediek vagyunk, mindenki szubjektív véleménye alternatív valóságokat jelent, nem mindenkinél van ez a két pont ugyanolyan messze, és természetesen a kettő összeegyeztetése sem mindenkinek ugyanolyan fontos. Ennek az alapgondolatnak a mentén szerettem volna létrehozni 7 kaput, ami a térből bár létrehoz egy lezárt rendszert, de közben alagútként tud működni A és B pont között. Utat mutat számunkra, bár ez az út akármikor megszakítható, és egyéni döntési szabadságot kínál. A kérdés csak, hogy élünk-e a lehetőséggel, hogy a két kapu között lévő helyen elhagyjuk a számunkra “predesztinált” útvonalat. A lezárt tér ugyanakkor mint “safe space” (biztonságos közeg) is tud működni, hiszen mint egy védelmi rendszer biztosítja számunkra a mozgás lehetőségét a kialakított határokon belül. Ennek a felfogása mind nézőpont kérdése. Melyikkel veszítünk vagy nyerünk többet. A létrehozott installáció nem akar mindezekre válasszal szolgálni,

csupán kontemplációra, önreflexióra késztet, hogy önmagunk életében és érzéseiben keressük meg a számunkra legalkalmasabb irányt.

Inspirációk

Inspirációként szolgált a műhöz Ai Weiwei *Good fences make good neighbours* című munkája, amiben a kapu és kerítés szimbóluma bár az amerikai migrációs helyzetre reflektál, mégis létrejön benne az elkülönítés, mint probléma. Valamiféle olyan morálrendszer ütköztetés a kulturális szituációkban, aminek a manifesztációjaként létrejövő izoláció hatással van az egyén külvilág felé prezentált identitására, folytonos alkalmazkodást igényelve a számára idegen helyzetektől. Ez a része a gondolatmenetnek, pedig az én munkámban is megjelenik. Ezen kívül hatással volt még rám Martin Boyce *Gate (We don't meet here. We are always together first)* című alkotása, ami szintén a kapu két világ közti nyitás létrehozására van alkalmazva. Boyce munkájában az utópia terének létrehozásáról beszél, mint például a tinédzsereknek egy park a város közepén. Azonban ez az utópisztikus tér (space) nem csak fizikális, hanem pszichológiai vagy érzelmi vonatkozású is lehet. E kettő között pedig van egy határvonal, melynek átlépéséhez egy pontot kell kijelölnünk. Azonban itt is felmerül a kérdés - vajon ha ebbe az "utópisztikus" buborékba menekülünk, nem veszítjük-e el a kapcsolatot a "valósággal" (azon kívüli világgal) és fordítva. Formai szempontból érdekesnek találtam még a témához Menasági Péter Mansfeld Péter emlékművét, ahol ugyan a kapu csak egy másodlagos szerepet tölt be az alak körül, mégis kölcsönhatásba helyezkednek egymással. Az építmény nagysága, vastagsága érzékelteti a Mansfeld Péter alakjára nehezedő súlyt, ami mindvégig ott áll körülötte, szinte egy zárt rendszert létrehozva így.

Helyszín

Az installáció helyszíne természetesen a tihanyi művésztelep lett. A domboldalon kialakított ösvény két végpontja más magasságokban helyezkedik el, ezzel egyfajta "hierarchikus" viszonyt létrehozva a végkimenetek között. Amíg a dombtetőn lévő vége a művésztelep kerítéseként szolgáló falra néz, a másik, lejjebb lévő kapun kiérve a Belső-tó látványával találjuk szembe magunkat. Ez is egyfajta szembeállítás a társadalom által megfelelőnek titulált és a szubjektív értékrendeknek. Anyaghasználat Elsődleges szempont volt a környezetből kiemelkedő, steril, "man-made" kinézet elérése, hogy ezzel is érzékeltessem, hogy ezek a rendszerek nem organikusan alakulnak, hanem mi hozzuk őket létre, csak a mi "valóságunkban" léteznek. A megmunkálhatóság és a valódi kapuk

anyaghasználatának jegyében esett a választás a fára, ami bár része a környezetnek, fehér színnel lefestve kap egyfajta nem természetes megjelenést, szinte világít a tájban. Erre erősít még rá az éles, geometrikus formája, ami elkülöníti az organikus tértől, egyértelműsíti az emberi kéz általi létrejöttét.

Munkafolyamat

Miután a konkrét kép kialakult, nekiláttam a megvalósításnak. A tetőléceket méretre vágtam, magasságuk földelés előtt 240 centiméter, szélességük pedig 90 centiméter. A lécek alapos csiszolása után két rétegben, lazúrosan felhordtam a fehér festéket, ami közelről még engedi láttatni a formák valódi anyagát, de megfelelő távolságban és környezetben az előbb emlegetett erős választóvonalként tud működni a növényzettel kölcsönhatásban. Az előfúrásokat, derékszögeléseket követően az elemek összezsavarozása következett. A megfelelő helyszín kiválasztása után kijelöltem az útvonalat, megjelöltem a 14 pontot, ahova a kapuk lábai kerülnek. A kapuk egymás közti távolsága 140 centiméter. Ezek után az adott pontokon 30 centiméter mély lyukakat hoztam létre, amibe beleállítva az elemek föld feletti magassága 210 centiméter lett, nagyjából megegyezve egy hétköznapi ajtó méreteivel.

Végeredmény

A létrejött helyspecifikus installációmban így a társadalmunkban jelen lévő - leírt vagy íratlan - szabályrendszer ránk gyakorolt hatását dolgozom fel. Ez a rendszer, amit létrehoztunk, egész életünk folyamán moderál minket, határokat szab cselekedeteinknek, ítéletet hoz felettünk, így egy disszonanciát kialakítva valós önmagunk és prezentált identitásunk között. A létrejövő hét kapu ennek a zárt rendszernek a szimbóluma, stációkként viselkednek, alagutat képeznek, melyen áthaladva reflektálhatunk az önmagunkban jelen lévő ellentmondásokra, identitásunkra, és annak változataira. A hét kapu egy olyan térkonstrukciót képez a tihanyi művésztelep területén, ami interakcióra készíti az ott jelenlévőket, bevonva őket a mű formálásába az idővel és a környezeti körülményekkel együtt. Ez is még jobban ráerősít ennek a gondolatnak, érzésnek a folytonos változására, kitettségére, melynek folyamata csak a rendszer teljes lebontásával szakítható meg.

Források, referenciák:

Erving Goffman - The Presentation of Self in Everyday Life

Marc Augé - Non-Places: Introduction to an Anthropology of Supermodernity

Michel Foucault - Discipline and Punish: The Birth of the Prison

Nicholas Baume - Ai Weiwei: Good Fences Make Good Neighbors

Susan Cross - Martin Boyce: When Now Is Night